

Informationsblad om samråd vid orienteringstävlingar

Allemansrätten innebär en fantastisk möjlighet för oss alla att röra oss fritt i naturen. Den ger oss alla möjlighet till friluftsliv och upplevelser i naturen, även på privatägd mark utanför tomtmark. Men allemansrätten är inte bara en rättighet utan också en skyldighet att visa hänsyn. Orienteringstävlingar är en organiserad verksamhet som innebär ett ansvar över att verksamheten bedrivs utan att skada eller olägenheter uppkommer. Vissa orienteringstävlingar kan behöva anmälas för samråd till Länsstyrelsen.

Generellt om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken

Enligt 12 kap 6 § miljöbalken ska en verksamhet eller åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken anmälas för samråd hos den myndighet som utövar tillsynen om den kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. För orienteringstävlingar hålls samråd med Länsstyrelsen.

Vad är naturmiljön?

Begreppet naturmiljö är mycket vidsträckt och innefattar berggrund, jordlager, luft, vatten, sjöbottnar och alla organismer både över och under mark- och vattenytorna. Begreppet inkluderar även landskapsbilden, kultur- och fornlämningar. Ordet naturmiljö omfattar inte bara orörd natur utan all natur, även naturmiljöer i tätortsnära områden.

Vad är en väsentlig ändring av naturmiljön?

Vid bedömningen av vad som är en väsentlig ändring av naturmiljön bör beaktas dels områdets karaktär och känslighet, dels åtgärden som sådan och dess inverkan på naturmiljön. I ett område med dokumenterat höga natur- eller kulturmiljövärden eller i ett område som annars är känsligt kan även en förhållandevis liten åtgärd innebära väsentlig ändring av naturmiljön. Påverkan på arter och livsmiljöer bör vägas in i bedömningen av vad som utgör en väsentlig ändring.

Vårdatumperioden

Under vissa tider på året måste särskild hänsyn tas vid genomförandet av organiserade friluftsanslag. Detta gäller framför allt under yngeltiden för såväl däggdjur som fåglar. Period 1 omfattar en tid på våren och sommaren under den känsligaste yngelperioden (den s.k. vårdatumperioden). Period 2 och 3 omfattar en period före och en period efter vårdatumperioden. Under vårdatumperioden bör i princip inget annat än mindre, begränsade friluftsanslag genomföras. Dalarnas län är uppdelat i region 3, 4 och 5.

Region	Period 2	Period 1 (Vårdatumperioden)	Period 3
3	10 – 20 maj	21 maj – 30 juni	1 – 10 juli
4	20 – 31 maj	1 juni – 10 juli	11 – 20 juli
5	1 – 10 juni	11 juni – 10 juli	11 – 20 juli

Riktlinjer för när orienteringstävlingar behöver anmälas för samråd?

- Det är arrangörens ansvar att skaffa sig sådan kännedom, om det område som ska användas, för att nödvändig hänsyn tas till skydd för känsliga naturmiljöer.
- Det är viktigt att vid varje enskilt arrangemang göra en bedömning om verksamheten kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. Faktorer som kan påverka detta är exempelvis tidpunkten på året, om det finns känsliga eller värdefulla naturmiljöer i området, vilken typ av tävling man planerar.
- En anmälan bör inkomma till Länsstyrelsen i god tid (minst tre månader, vid stora arrangemang minst sex månader) innan de praktiska förberedelserna för ett arrangemang påbörjas.
- Ligger tävlingen i eller omkring vårdatumperioden, bör tävlingen anmälas för samråd om deltagarantalet överstiger 150 personer.
- För tävling som ligger utanför vårdatumperioden och de omkringliggande datumen, bör tävlingen anmälas för samråd om deltagarantalet överstiger 500 personer.
- OBS! Tävlingar av andra slag kan behöva anmälas.

Naturresevat

Inom en del av länets naturresevat kan dispens eller tillstånd krävas för att bedriva orienteringstävling. I föreskrifterna för respektive resevat hittar du information om vilka åtgärder som är förbjudna eller kräver tillstånd. Resevatsföreskrifter hittar du på Länsstyrelsen Dalarnas hemsida.

Vad en anmälan om samråd bör innehålla

- **Uppgifter om den som anmäler**
Klubbens namn, adress och kontaktperson samt telefonnummer och mailadress till kontaktperson.
- **En beskrivning av den anmälda verksamheten**
Tävlingsområde och datum, en uppskattning av antal deltagare, typ av klasser och fördelning av antal deltagare i de olika klasserna/områdena
- **Beskrivning av miljöpåverkan och vilka eventuella natur- och kulturvärden som berörs**
Hur påverkas naturmiljön i det berörda området av tävlingen? Finns det kända natur- och kulturvärden som berörs av åtgärden.
- **Beskrivning av vad man kan göra för att minska miljöpåverkan (skyddsåtgärder)**
Hur kan påverkan på kända natur och kulturvärden minimeras? Hur kan påverkan på omgivande naturmiljö minimeras?
- **En tydlig karta över berört område**
Hur kommer bansträckningen att se ut? Vart är start och mål? Anläggs några frizoner? Tillämpas stråkbanläggning med i huvudsak samma löpriktning?
- **Berörda fastighetsägare och eventuella nyttjanderättshavare (t ex servitut)**
Har samråd skett merberörda markägare och nyttjanderättsinnehavare?
Har markägarna gett sitt godkännande till verksamheten?

Var kan man hitta information?

Naturvårdsverkets allmänna råd 96:4 för orientering och andra friluftsanslag: <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Rattsinformation/Foreskrifter-allmanna-rad/NFS/1996/AR-964---Orientering-och-andra-friluftsanslag/>

Information om skyddad natur och hotade arter återfinns på Länsstyrelsen Dalarnas externa karttjänst: <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Dalarna/Planeringsunderlag/>

Även i Skogsstyrelsens karttjänst Skogens pärlor finns skyddad natur och kulturlämningar: <http://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor>

Information om kulturmiljön, t ex fornlämningar, kan hittas på Riksantikvarieämbetets hemsida www.raa.se klicka sedan vidare till deras sökfunktion, Fornsök.